

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การคูณหารระคนของเศษส่วน
และจำนวนคละ

ครูผู้สอน ครูพงษ์ธร รอดจินดา

An illustration of a classroom. In the center, a large red oval contains the title text. Above the oval, a yellow set square and a green ruler are shown. To the left, there is a clock and a bulletin board with papers. In the bottom right, a girl with black hair in a ponytail, wearing a light blue shirt, sits at a desk with an open book, resting her chin on her hand. The background shows a desk, a cabinet, and a window with light coming through.

การคูณ ทหาระคนของเศษส่วน และจำนวนคละ

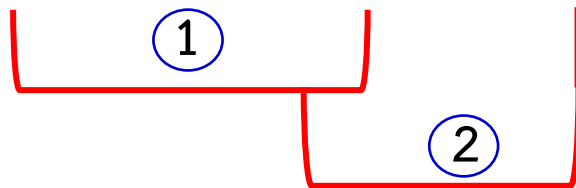
ทบทวนการคูณหารระคนของจำนวนนับ

1.

$$36 \div 12 \div 3 = \square$$

แบบที่ 1

$$36 \div 12 \div 3 = 3 \div 3$$

$$= 1$$

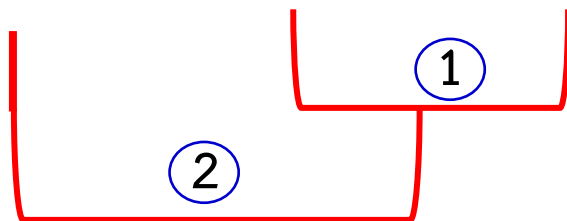
ทบทวนการคูณหารระคนของจำนวนนับ

1.

$$36 \div 12 \div 3 = \square$$

แบบที่ 2

$$36 \div 12 \div 3 = 36 \div 4$$

$$= 9$$

แบบที่ 1 ถูกต้อง เพราะแสดงวิธีทำตาม
ข้อตกลงเกี่ยวกับลำดับชั้นการคำนวณ
ที่มากกว่า 1 ขั้นตอน ถ้ามีคูณหรือหาร
ให้คำนวณจากซ้ายไปขวา

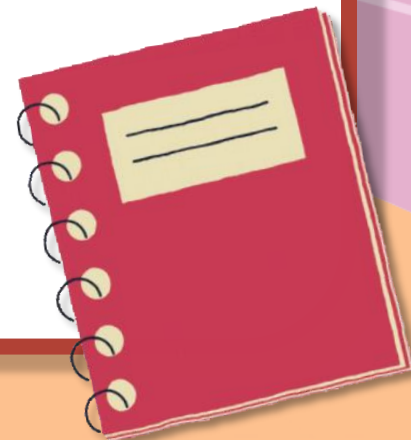

ข้อตกลงเกี่ยวกับลำดับขั้นการคำนวณการคูณ หารระคน

ขั้นที่ 1 คำนวณในวงเล็บ

ขั้นที่ 2 คูณหรือหาร โดยคำนวณ
จากซ้ายไปขวา

จุดประสงค์การเรียนรู้

ระบุลำดับขั้นการคำนวณและแสดงวิธีหาคำตอบของการคูณหารระคนของเศษส่วน และจำนวนคละ 2 ขั้นตอน

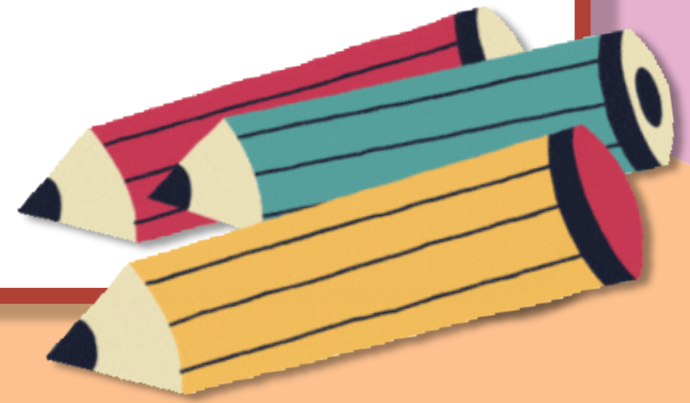

An illustration of a classroom. In the center, a large red oval contains the title text. Above the oval, a yellow set square and a green ruler are shown. To the left, there is a clock and a bulletin board. In the bottom right corner, a girl with black hair is sitting at a desk, reading an open book. The background shows a window and a wooden desk.

การคูณ ทหาระคนของเศษส่วน และจำนวนคละ

พิจารณาการหาผลลัพธ์

$$\left(\frac{25}{16} \div \frac{5}{8}\right) \div \frac{8}{15}$$

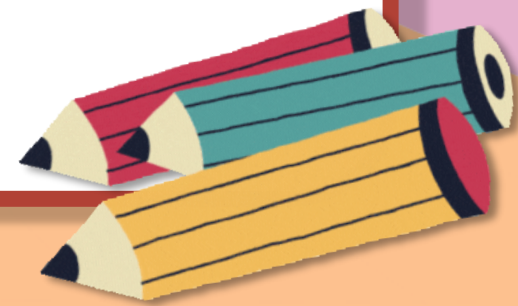

ลำดับขั้นตอนการคำนวณ

$$\left(\frac{25}{16} \div \frac{5}{8}\right) \div \frac{8}{15}$$

Diagram illustrating the order of operations for the expression $\left(\frac{25}{16} \div \frac{5}{8}\right) \div \frac{8}{15}$:

- Step 1: Calculate the inner division $\frac{25}{16} \div \frac{5}{8}$.
- Step 2: Calculate the outer division $\left(\frac{25}{16} \div \frac{5}{8}\right) \div \frac{8}{15}$.

ลำดับขั้นตอนการคำนวณ

ขั้นที่ 1 หาผลลัพธ์ของ $\frac{25}{16} \div \frac{5}{8}$

$$\begin{aligned} \frac{25}{16} \div \frac{5}{8} &= \frac{25}{16} \times \frac{8}{5} \\ &= \frac{\overset{5}{\cancel{25}} \times \overset{1}{\cancel{8}}}{\underset{2}{\cancel{16}} \times \underset{1}{\cancel{5}}} = \frac{5}{2} \end{aligned}$$

ลำดับขั้นตอนการคำนวณ

ขั้นที่ 2 หาผลลัพธ์ของ $\frac{5}{2} \div \frac{8}{15}$

$$\frac{5}{2} \div \frac{8}{15} = \frac{5}{2} \times \frac{15}{8}$$

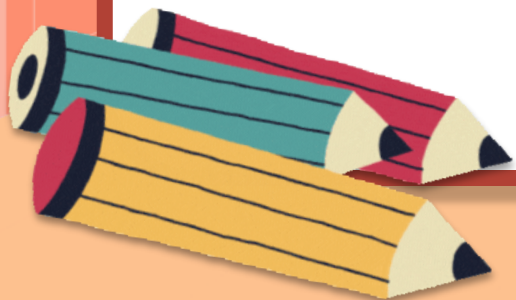
$$= \frac{5 \times 15}{2 \times 8}$$

ลำดับขั้นการคำนวณ

$$= \frac{75}{16}$$

$$= 4\frac{11}{16}$$

เขียนแสดงวิธีทำ $(\frac{25}{16} \div \frac{5}{8}) \div \frac{8}{15}$

วิธีทำ $(\frac{25}{16} \div \frac{5}{8}) \div \frac{8}{15} = (\frac{25}{16} \times \frac{8}{5}) \div \frac{8}{15}$
 $= (\frac{\overset{5}{\cancel{25}} \times \overset{1}{\cancel{8}}}{\underset{2}{\cancel{16}} \times \underset{1}{\cancel{5}}}) \div \frac{8}{15}$
 $= \frac{5}{2} \div \frac{8}{15}$
 $= \frac{5}{2} \times \frac{15}{8}$

เขียนแสดงวิธีทำ $(\frac{25}{16} \div \frac{5}{8}) \div \frac{8}{15}$

$$= \frac{5 \times 15}{2 \times 8}$$

$$= \frac{75}{16}$$

$$= 4 \frac{11}{16}$$

ตอบ

$4 \frac{11}{16}$

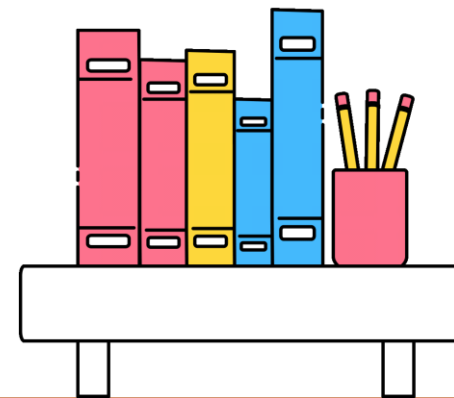

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม Gang Of Four
2. ครูแจกกระดาษโปสเตอร์หรือกระดาษ A4
ให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น
3. ให้นักเรียนเขียนแสดงวิธีหาผลลัพธ์จากโจทย์
ที่ครูกำหนดให้โดยสุ่มเลือก 1 ข้อ
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเลือกโจทย์
ที่ครูกำหนดเมื่อทำเสร็จนำมาติดบนกระดาน
5. ครูร่วมกันเฉลยความถูกต้อง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. นักเรียนเขียนแสดงวิธีหาผลลัพธ์
2. เมื่อนักเรียนเขียนแสดงวิธีหาผลลัพธ์
เสร็จแล้ว นำมาติดบนกระดาน

แสดงวิธีทำ

$$1. \quad \frac{25}{16} \times \frac{5}{8} \div \frac{8}{15}$$

$$2. \quad \frac{25}{16} \div \frac{5}{8} \times \frac{8}{15}$$

$$3. \quad \frac{25}{16} \div \left(\frac{5}{8} \div \frac{8}{15} \right)$$

$$2. \frac{25}{16} \div \frac{5}{8} \times \frac{8}{15}$$

วิธีทำ

$$\begin{aligned} \frac{25}{16} \div \frac{5}{8} \times \frac{8}{15} &= \frac{25}{16} \times \frac{8}{5} \times \frac{8}{15} \\ &= \frac{\overset{5}{\cancel{25}} \times \overset{1}{\cancel{8}}}{\underset{2}{\cancel{16}} \times \underset{1}{\cancel{5}}} \times \frac{8}{15} \\ &= \frac{5}{2} \times \frac{8}{15} \\ &= \frac{\overset{1}{\cancel{5}} \times \overset{4}{\cancel{8}}}{\underset{1}{\cancel{2}} \times \underset{3}{\cancel{15}}} \end{aligned}$$

$$2. \frac{25}{16} \div \frac{5}{8} \times \frac{8}{15}$$

$$= \frac{4}{3}$$

$$= 1\frac{1}{3}$$

ตอบ

$1\frac{1}{3}$

$$3. \frac{25}{16} \div \left(\frac{5}{8} \div \frac{8}{15} \right)$$

วิธีทำ

$$\begin{aligned} \frac{25}{16} \div \left(\frac{5}{8} \div \frac{8}{15} \right) &= \frac{25}{16} \div \left(\frac{5}{8} \times \frac{15}{8} \right) \\ &= \frac{25}{16} \div \left(\frac{5 \times 15}{8 \times 8} \right) \\ &= \frac{25}{16} \div \frac{75}{64} \\ &= \frac{25}{16} \times \frac{64}{75} \end{aligned}$$

$$3. \frac{25}{16} \div \left(\frac{5}{8} \div \frac{8}{15} \right)$$

$$= \frac{\overset{1}{\cancel{25}} \times \overset{4}{\cancel{64}}}{\underset{1}{\cancel{16}} \times \overset{3}{\cancel{75}}}$$
$$= \frac{4}{3}$$
$$= 1\frac{1}{3}$$

ตอบ $1\frac{1}{3}$

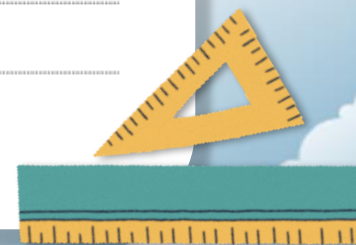
แบบฝึกหัด 1.27

แบบฝึกหัด 1.27

แสดงวิธีทำ

1. $12 + 2\frac{2}{5} + \frac{1}{5}$

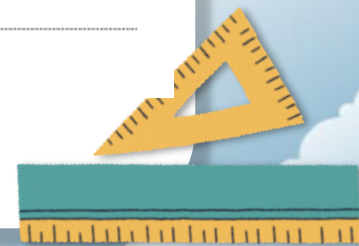
2. $12 + (2\frac{2}{5} + \frac{1}{5})$

3. $\frac{10}{15} + 1\frac{1}{3} \times 4\frac{1}{6}$

4. $\frac{10}{15} + (1\frac{1}{3} \times 4\frac{1}{6})$

จงแสดงวิธีทำ

1. $12 \div 2\frac{2}{5} \div \frac{1}{5}$

2. $12 \div (2\frac{2}{5} \div \frac{1}{5})$

3. $\frac{10}{15} \div 1\frac{1}{3} \times 4\frac{1}{6}$

4. $\frac{10}{15} \div (1\frac{1}{3} \times 4\frac{1}{6})$

สรุปบทเรียน

การคูณ หารระคนของเศษส่วนและจำนวนคละ
ข้อตกลงเกี่ยวกับลำดับชั้นการคำนวณที่มากกว่า 1 ชั้นตอน

ชั้นที่ 1 คำนวณในวงเล็บ

ชั้นที่ 2 คูณหรือหารโดยคำนวณจากซ้ายไปขวา

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

การบวก ลบ คูณ หารระคน
ของเศษส่วนและจำนวนคละ

สิ่งที่ต้องเตรียม

แบบฝึกหัด 1.28

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

